

สารบัญ

ภาค ๑ วินัยชาวพุทธ

หมวดหนึ่ง วางฐานชีวิตให้มั่น

กฎ ๑ เว้นชั่ว ๑๔ ประการ

- ก. เว้นกรรมกิเลส ๔
- ข. เว้นอคติ ๔
- ค. เว้นอบายมุข ๖

กฎ ๒ เตรียมทุนชีวิต ๒ ด้าน

- ก. เลือกสรรคนที่จะเสวนา
 - ก) รู้ทันมิตรเทียม
 - ข) รู้ถึงมิตรแท้
- ข. จัดสรรทรัพย์ที่หามาได้

กฎ ๓ รักษาความสัมพันธ์ ๖ ทิศ

- ก. ทำทุกทิศให้เกษมสันต์
 - ทิศที่ ๑ บิดมารดา
 - ทิศที่ ๒ ครูอาจารย์
 - ทิศที่ ๓ ภรรยา
 - ทิศที่ ๔ มิตรสหาย
 - ทิศที่ ๕ คนรับใช้และคนงาน
 - ทิศที่ ๖ พระสงฆ์

ข. เกื้อกูลกันประสานสังคม

หมวดสอง นำชีวิตให้ถึงจุดหมาย

ก. จุดหมาย ๓ ขั้น

- ขั้นที่ ๑ จุดหมายขั้นตาเห็น
- ขั้นที่ ๒ จุดหมายขั้นเลขาเห็น
- ขั้นที่ ๓ จุดหมายสูงสุด

๑

๓

๓

๓

๓

๔

๔

๔

๔

๕

๖

๖

๖

๖

๗

๗

๘

๘

๙

๙

๑๐

๑๐

๑๐

๑๐

๑๑

ข. จุดหมาย ๓ ด้าน	๑๑
ด้านที่ ๑ จุดหมายเพื่อตน	๑๑
ด้านที่ ๒ จุดหมายเพื่อผู้อื่น	๑๑
ด้านที่ ๓ จุดหมายร่วมกัน	๑๑

ภาค ๒ ธรรมบุญชีวิต ๑๓

หมวดหนึ่ง คนกับสังคม ๑๕

๑. คนมีศีลธรรม (สมาชิกในหมู่อารยชน)	๑๕
ก. มีสุจริตทั้งสาม	๑๕
ข. ประพฤติตามอารยธรรม	๑๕
ค. อย่างต่ำมีศีล ๕	๑๖
๒. คนมีคุณแก่ส่วนรวม (สมาชิกที่ดีของสังคม)	๑๘
ก. มีพรหมวิหาร	๑๘
ข. บำเพ็ญการสงเคราะห์	๑๙
๓. คนผู้เป็นส่วนร่วมที่ดีของหมู่ชน (สมาชิกที่ดีของชุมชน)	๒๐
ก. พึ่งตนเองได้	๒๐
ข. อยู่ร่วมในหมู่ด้วยดี	๒๑
๔. คนมีส่วนร่วมในการปกครองที่ดี (สมาชิกที่ดีของรัฐ)	๒๓
ก. รู้หลักอธิปไตย	๒๓
ข. มีส่วนในการปกครอง	๒๔

หมวดสอง คนกับชีวิต ๒๕

๕. คนประสบความสำเร็จ (ชีวิตที่ก้าวหน้าและสำเร็จ)	๒๕
ก. หลักความเจริญ	๒๕
ข. หลักความสำเร็จ	๒๖
ค. หลักผลิตพินิจญาณ	๒๖

๖. คนรู้จักทำมาหาเลี้ยงชีพ (ชีวิตที่เป็นหลักฐาน)	๒๘
ก. ขันหาและรักษาสมบัติ	๒๘
ข. ขันแฉะจัดสรรทรัพย์	๒๙
ค. ขันจับจ่ายกินใช้	๒๙
๗. คนครองเรือนที่เลิศล้ำ (ชีวิตบ้านที่สมบูรณ์)	๓๑
ก. มีความสุขสี่ประการ	๓๑
ข. เป็นชาวบ้านแบบฉบับ	๓๑
ค. กำกับชีวิตด้วยธรรมสี่	๓๓
ง. รับผิดชอบชีวิตที่เกี่ยวข้อง	๓๓
จ. ครองตนเป็นพลเมืองที่ดี	๓๔
๘. คนไม่หลงโลก (ชีวิตที่ไม่ถลำพลาด)	๓๕
ก. รู้ทันโลกธรรม	๓๕
ข. ไม่มองข้ามเทวทูต	๓๖
ค. คำนึงสูตรแห่งชีวิต	๓๗
หมวดสาม คนกับคน	๓๘
๙. คนร่วมชีวิต (คู่ครองที่ดี)	๓๘
ก. คู่สร้างคู่สม	๓๘
ข. คู่ชื่นชมคู่รัก	๓๘
ค. คู่ศีลธรรมคู่ความดี	๓๙
ง. คู่ถูกหน้าที่ต่อกัน	๔๐
จ. พอบ้านเห็นใจภรรยา	๔๑
๑๐. คนรับผิดชอบต่อตระกูล (หัวหน้าครอบครัวที่ดี)	๔๒
ก. รักษาตระกูลให้คงอยู่	๔๒
ข. บูชาคนที่เหมือนไฟ	๔๒
ค. ใส่ใจบุตรธิดา	๔๓

ง. ทำหน้าที่ผู้มาก่อน	๔๓
จ. เป็นราษฎรที่มีคุณภาพ	๔๓
๑๑. คนสืบตระกูล (ทายาทที่ดี)	๔๔
ก. เปิดประตูสู่ความเจริญก้าวหน้า	๔๔
ข. ปิดช่องทางที่เข้ามาของความเสื่อม	๔๕
ค. เชื่อมสายสัมพันธ์กับบูรพการี	๔๖
ง. มีหลักประกันของชีวิตที่พัฒนา	๔๖
๑๒. คนที่จะคบหา (มิตรแท้-มิตรเทียม)	๔๘
ก. มิตรเทียม	๔๘
ข. มิตรแท้	๔๙
ค. มิตรต่อมิตร	๕๐
๑๓. คนงาน-นายงาน (ลูกจ้าง-นายจ้าง)	๕๑
ก. นายจ้างพึงบำรุงคนรับใช้และคนงาน	๕๑
ข. คนรับใช้และคนงานมีน้ำใจช่วยเหลือนาย	๕๑
หมวดสี่ คนกับพระศาสนา	๕๒
๑๔. คนใกล้ชิดศาสนา (อุบาสก อุบาสิกา)	๕๒
ก. เกื้อกูลพระ	๕๒
ข. กระทำบุญ	๕๒
ค. คำนึงพระศาสนา	๕๓
ง. เป็นอุบาสกอุบาสิกาชั้นนำ	๕๔
จ. หมั่นสำรวจความก้าวหน้า	๕๔
๑๕. คนสืบศาสนา (พระภิกษุสงฆ์)	๕๕
ก. อนุเคราะห์ชาวบ้าน	๕๕
ข. หมั่นพิจารณาตนเอง	๕๕